

Universitätsbibliothek Paderborn

**Rvperti Abbatis Monasterii Tuitiensis, ordinis sancti
Benedicti, Theologi antiqui ac plane clarissimi, in Cantica
Canticorum de incarnatione Domini commentario[rum],
libri VII**

Rupertus <Tuitensis>

[Köln], 1527

VD16 B 3703

Dum esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum.
Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi inter ubera mea commorabitu.
Botrus cypri dilectus meus mihi in uineis Engadi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34445

RUPER. IN CANTICA CAN. CAI.
gento uermiculatas, recte intelligimus sermoci
nationes sanctorum, sensibus aureas: elocationis ni
tore argenteas, siue luculentas. Est igitur sensus
O uirgo uirginum quod factum est istud? Quia
nec primam similem uisa es nec habere sequen
tem. Laxa uocis iter, & collum tuum silentio co
munitum pande interdum, & tuis auribus ami
corum fidelium, uel breuiter eloquendo com
mitte secretum, ut dicas nobis, quomodo uel p
quid altissimo complacueris: qualis ille tibi sue
rit, primum in corde siue in utero, deinde in con
uictu siue in colloquio, dum lactares uberibus,
dum gestares eum uulnibus trementibus. Sumus enim
fidi artifices, argentarij fideles, & ad laude illius
quod tibi haec magna fecit, faciemus murenuas ue
ritatis, ornameta benedictionis & gratiarum acti
onis benedicendo & gratias agendo, quia sic se
cit tibi, ita ut non sit locus, ubi uox laudis huius
non audiatur, uox sonora, laus altisona, quod tuum
nomen concelebrans, iugiter te ambiat, & quo
dammodo de collo tuo dependeat.

¶ Dum esset rex in accubitu suo, nardus
mea dedit odorem suum. Fasculus myr
rhæ dilectus meus mihi inter ubera mea
commorabitur. Botrus cypri dilectus me
us mihi in uineis Engadi.

Hoc dico uobis o amici: & hoc aures uere est.
Si habetis argentum, facite (ut dixistis) murenuas
mihi: imo non mihi, sed domino, memores illius dicti
Sapientis: Glorificantes dominum quantumque potueri
tis, superualebit adhuc, & admirabilis magnifica
tia eius; Benedicentes dominum, & exaltate il

Ecclesiastes 43.

lum, quantum potestis, maior est enim in laude
Exaltantes eum replemini uirtute, ne laboretis,
non enim peruenietis.

¶ Quid enim? Cum esset in sinu uel in corde pa-
tris, de illis altissimis suis respexit humilitate me
am, Hoc est quod dico: Dum esset rex in accubi-
tu suo: nardus mea dedit odorem suum. Quid
enim est uel erat accubitus regis, nisi cor uel si-
nus patris? Illi supradicti pastores uel sodales e-
ius, qui sese pares ei faciunt, & greges non ouiū
sed hōdorum post se trahunt dixerunt, quod an-
te me rex iste non fuerit, quod ex me initiu sum
perit, q̄ homo tantum & supra hominem nihil
in eo sit. At ipse prius quam ego essem, imo & Ioan. 8.
antequam Abraham fieret, est & erat, & in illo
accubitu suo erat. Nam in principio erat uerbum,
& uerbum erat apud deum. ¶ Dum ita esset nar-
dus mea dedit odorem suū, & hoc odore delecta-
tus, descendit in uterū meum. Olim in Eva malo
superbiæ fœtore offensus, & ob hoc ab humano
genere auersus fuerat: nūc autem delectatus ho-
no odore, nardo hūilitatis meæ: sic ad genus hu-
mānum cōuersus est. Propterea nardum meam
dico humilitatem meam, quia sicut nardus her-
ba aromatica, paruo quidem frutice uel parua
spica, nequaquam in altum se subrigit, sed como-
sa atq; odoratissima, flore optimi odoris atq; ra-
dicula suaui, multis usib. probatur utilis: sic hu-
militas mea, suo quidē arbitrio uel iudicio qua-
est res, nimiūq; exilis, sed iudicio regis præciosi
orē cūctis opib. legis, in qbus hoīes iusti sibi ui-
dentur atq; magnifici: ipsumq; regē & patrē e-
ius deum, sanctum quoq; spiritū, unice delectat

C 2

RUPER. IN CANTICA CAN. CA.I,
uelut suavis odor, qualis Christusq; de nullo unquam
usq; ad ipsum spiravit uel spirare potuit sacrificio.
O amici, hoc ego experta sum. Humilitate
meam de illo accubitu suo sensit & respexit, &
ualde delectatus est, & placuit sibi, quod in isto
sexu tantam humilitatem inuenit: in isto(inq;) sexu,
a quo initium superbiæ generi humano lu-
perueniens, totam massam corruptit.

Prius in virili q; in isto sexu fidam humilitatem
inuenit, & inter cæteros in ista g;rā duo uiri ual-
de nominati sunt, scilicet Abraham & David, q;
& ex uerbis suis cognosci possunt, q; humiles fu-
erint in oculis suis. Abraham quippe, cum tan-
tus esset: ut cum eo deus loqueretur, & amicus
illi haberetur: non tamen oblitus sui. Loquar, in
quit, ad dominum meum, cum sim puluis & ci-
nis: David quoq; cum esset unctus rex, & Saul
persequeretur eum, quem persequeris(ait) rex Is-
rael, quem persequeris? Canem mortuum & pu-
licem unum. Propterea non solum non confun-
ditur deus uocari eorum deus, uerū etiam isti du-
bus iurare deum altissimum non piguit, facturū
se hoc mysterium o amici quod in me cernitis.
Matth. II. In isto sexu tandem gratiam eandem, & fortassis
abundantiorem inuenit. Nolite incumbere mihi
ut explicem, quantam in me humilitatem, mitis
ipse & humilis corde inuenierit. Non possum elo-
qui, non possum uerbis consequi. Res ista nō est
effabilis. Quid uel quale sit hoc bonū, nemo scit
nisi qui accipit: Et cum acceperit, nulli nisi deo
potest effari: qui ut uidet, sic intelligit. Hoc tñ
Eccl. 24. dixerim, quia requies est mentis: & qui hanc in-
uenit, sine dubio requiem animæ suæ inuenit,

COMMENTARIORVM LIB. I. 19.

Ego in omnibus requiem istam quæsiui, & uidit rex respiciens ubi nardi huius ex me odorē sensit: uidit (inquit) q̄ regescere posset hic insuuitate animæ quietæ, id est, humili, descenditq; de illo accubitu suo, & requieuit in tabernaculo meo. Hic requieuit, hic habitauit totis nouem mensibus, & cuius erat dominus, eiusdem ancilla factus est filius. Vultis audire amici, qualis exinde fuerit iste dilectus meus mihi, & ego illi. Ecce dico uobis. Fasciculus myrræ dilectus meus mihi: inter ubera commorabitur. Cōferte istud illi dicto unius ex uobis, unius ex amicis iusti Symeonis. Ecce (inquit) hic positus in ruinam & in resurrectionem multorum in Israël, & in signum, cui contradicitur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius. Dico adhuc. Botrus cypri, dilectus meus mihi, in vineis Engadi. Si haec scitis, si ista rite perpenditis, profecto in me inuenietis, & unde mecum cōpungamini, & uenim cum dulciter consolemini. ¶ Nolite solā attendere horā uel diem illam, in qua uidi talem dilectionem, ab impijs cōprehensum male tractari. s. illudi, spinis coronari, flagellari, crucifigi, felleet acero potari, lanceari, mori, & sepeliri. Nā tunc quidem gladius animā meam pertrāsiuit: sed antequam sic pertransiret: longum per me transitum fecit. Prophetissa namq; eram, & ex quo mater eius facta sum, sciui eum ista passus. Cū igitur carne mea taliter progenitum, talem filium sinu meo fouerem, ulnis gestarē, uberibus lactarem, & talem eius futuram mortē semper p̄æ occupare, & prophetica, imo plusq; prophetica mente p̄æuiderem, qualem, quantā, quam

C iii

Luçæ, 26

Fascicu
lus myr-
rhæ.

RUPERTI IN CANTIC. CANT. CA. I.
prolixam me putatis, materni doloris pertulisse
passionem. Hoc est quod dico. Fasciculus myr-
rhæ dilectus meus mihi: inter ubera mea cōmo-
rabitur. O cōmoratio, dulcis quidem sed plena
gemitib. inenarrabilibus. Ad ubera de foris stri-
gebatur, & eisdem lactabatur uberibus, simul-
q; inter ubera intus in corde futuorꝝ præscio,
semper parebat: quali esset morte moriturus.
Veruntamen & illud sciebam, q; esset resurre-
cturus. Huius rei præscientia dulcis erat.

Igitur dilectus meus mihi & fasciculus myr-
rhæ, q; a moriturus, & botrus cypri erat: qui re-
surrecturus, & ultra non moriturus. Botrus (in-
quā) cypri, uidelicet terræ uel insulæ, botros præ-
dulces, uinumq; optimum afferentis, quia non
qualecunq;. sed optimum est uinum resurrecti-
onis, & hoc inuenies Engadi, id est, fontis hœdi,
hoc enim interpretatur Engadi. Cur ergo ita di-
xerim? Iccirco nimirum, quia meus iste dile-
ctus, non iustos, sed peccatores uocare uenit, ut
resurgent in resurrectione prima, qui fuerāt per
peccatum mortui, & hoc in fonte hœdi, in fonte
baptismi, in lauacro regenerationis: quo regene-
rati, fiunt oues, qui fuerant hœdi: fiunt sancti, q;
fuerant peccatis obnoxii. Ad hūmōi fontem ueni-
entes īā non uineæ sunt, sed uineæ fiunt: ab alio
translati, in alio plātati. Vnde & qlibet eorū di-
cit: Si em̄ cōplātati facti sumus similitudini mor-
tationib. in istis uineis appetit iste Botrus cypri
sapit dulcedo resurrectiōis istius dilecti mei: De-
sideratis scire, qualis interea mihi in colloqo fue-
rit. Talis utiq; q; lis ex uerbis istis debet intelligi.

Bot. cypri

Lucæ, §
Apoc. 20
Tit. 3.

Rom. 6